

Svenska Dagbladet

2 februari 2015 kl 09:33

Finstämmd utställning trots stora format

Måleri, Skulptur

New works Jaume Plensa Galleri Andersson/Sandström Hudiksvallsgatan 6

Även recension av: Extended view Per Kesselmar Galleri Fagerstedt Hälsingegatan 18 T o m 14 februari

Den spansk-katalanske skulptören Jaume Plensa har rönt internationella framgångar och mottagit flera fina priser och utmärkelser. Han verkar i det stora formatet och har gjort sig känd för skulpturer och installationer i det offentliga rummet. Nu visas hans verk i en första mer omfattande utställning i Stockholm.

Människan har en upphöjd position i Plensas konstnärskap. Huksittande med armarna runt knäna tronar hon över jorden. Det som gör henne unik är förmågan att kommunicera genom tecken formade till ord och text. Jag tolkar det som att Plensa vill uppmärksamma oss på allt det fantastiska som det mänskliga intellektet och skaparkraften har åstadkommit.

Tämligen ogenerat väljer Plensa arketyper och symboler för mänskligheten i form av Ordet och en naken man. Och han drar sig inte för att högstämt citera de stora västerländska poeterna och konstnärerna. I utställningen hänger ett draperi av färgade glasbokstäver tillverkat av Muranoglas. Läst uppifrån och ned bildar det ett poem av den romantiske poeten William Blake (1757 – 1827).

Men trots anspråket blir det ändå inte pompöst då orden också har en krispig skörhet och verserna röjer folklig visdom. Den sfär som bokstäverna i skulpturen "Nuage VIII" bildar rymmer världens alla språk, därmed inkluderas alla kulturer. Manskroppen som symbol för mänskligheten kontrasteras av monolitiska skulpturer av kvinnohuvuden som är ett par meter höga. Deras ögon är slutna som om de vill stänga ute världen.

Plensas skicklighet som konstnär är att han lyckas renodla formen och uttrycket även i stort format utan att det blir okänsligt och platt. Det är en finstämd utställning som lockar till kontempleration.

Det finstämda och meditativa har han gemensamt med Per Kesselmar, utan andra jämförelser. Kesselmars monokroma målningar i tunna skikt av vit färg på järnplåt eller bly bottnar i en minimalistisk tradition från 1960-talet med namn som Agnes Martin, Sol LeWitt och Donald Judd. Jag tänker särskilt på Dan Flavin som gjorde skulpturer av lysrör.

Men referenser finns också till Malevitj och suprematismen på 1910-talet. Dennes berömda fyrkanter finner gensvar hos Kesselmar där en utskuren kvadrat i en rektangulär plåt av järn bildar en vit kvadrat på svart botten. Det vita i kvadraten utgörs av väggen bakom den målade plåten. Enkelt och mycket raffinerat med en inverterad skugga, ett återsken av en ljus blåvit rand, i ena kanten.

Det som till synes är enkelt är ofta svårt. I Kesselmars vita målningar ryms kunskap om konstens hela utveckling under 1900-talet. Det är en aktiverad kunskap som tar sig uttryck i en självständig lek med skuggor på en vägg.

Anna Brodow Inzaina

konst@svd.se